

Музей
Голодомору

РІЧНИЙ ЗВІТ 2020

МУЗЕЙ ГОЛОДОМОРУ КОМПЛЕКСНО РОЗПОВІДАЄ ПРО ІСТОРІЮ ГОЛОДОМОРУ, ЙОГО ПЕРЕДУМОВИ, МЕХАНІЗМИ ТА НАСЛІДКИ.

МИ ВІРИМО, ЩО ВЕСЬ СВІТ МАЄ ЗНАТИ ПРАВДУ ПРО ГЕНОЦИД УКРАЇНЦІВ, ЩОБ ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ НІКОЛИ НЕ ПОВТОРЮВАЛИСЯ.

Як музеї впливають на суспільство?

Чому та як потрібно розповідати історію Голодомору?

Що вдалося реалізувати та яким 2020-й був для Національного музею Голодомору-геноциду?

Виклики 2020 року дали можливість переосмислити роль культури – роботи музеїв та галерей, бібліотек та освітніх центрів. Це місця збереження пам'яті та простори для діалогів, майданчики для дослідження себе, своєї країни, історії та ідентичності.

Музей Голодомору комплексно розповідає про історію Голодомору, його передумови, механізми та наслідки.

Віriamo, що весь світ має знати правду про геноцид українців, щоб злочини проти людяності ніколи не повторювалися. Знання історії Голодомору 1932–1933 років допомагає аналізувати не лише історичне минуле України та світу, а й сучасні суспільно-політичні процеси.

Цьогоріч ми змінили формати проєктів, способи взаємодії з нашою аудиторією та стали доступнішими. Щоб комунікувати з відвідувачами, підписниками, іноземними делегаціями, туристами, партнерами та колегами, ми реалізували більше 10 масштабних міжнародних та всеукраїнських проєктів. Наша команда запустила аудіогід 33 мовами, записала історії 120 свідків Голодомору у 9 областях України, створила двомовний історичний мобільний додаток про Київ під час Голодомору, адаптувала офіційний сайт, музейний простір та освітнє заняття для незрячих, а також відзняла відеоекскурсії.

Музей намагається бути доступним онлайн та офлайн для всіх вікових категорій, щоб історію геноциду української нації знав кожен. Розуміння злочину Голодомору-геноциду українців, скоєного Кремлем, забезпечує збереження суверенітету та самостійності нашої країни.

Олеся Стасюк,
генеральна директорка
Національного музею Голодомору-геноциду

СВІТ

Музей Голодомору входить до церемоніалу та протоколу для офіційних делегацій, які відвідують Україну.

Цьогоріч вшанували пам'ять жертв геноциду українців президент Республіки Польща Анджей Дуда та президентка Швейцарської Конфедерації Симонетта Зоммаруга.

ОФІЦІЙНІ ДЕЛЕГАЦІЇ

Приємно, що міністр закордонних справ Канади Франсуа-Філіп Шампань, координатор державного департаменту США Нейтан Сейлс та посол Аргентини в Україні Елена Мікусінські відвідували музей із власної ініціативи, поза офіційними протоколами. Також музей приймав делегацію Об'єднаної діаспори азербайджанців України.

ПОДІЇ

Генеральна директорка музею виступила на онлайн-конференції «Вивчаючи уроки минулого для кращого майбутнього», яку провела норвезька неурядова організація «Підтримка народу України». Наша співпраця із цією спільнотою почалася ще минулого року, коли її керівники Пер-Кааре-Холдал та Ольга Самарська відвідали музей.

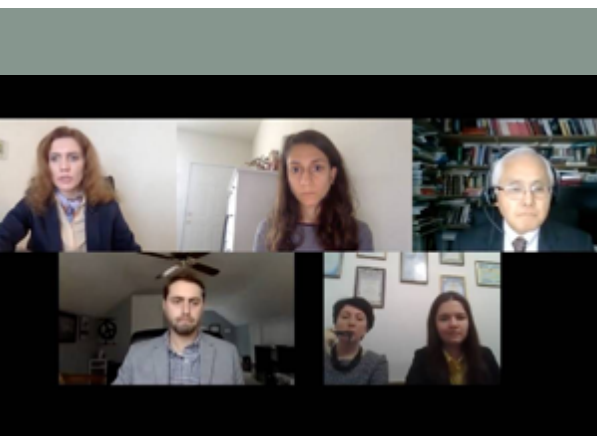
Французький історик та богослов Антуан Аржаковський разом із директором Коледжу бернардинів Алексісом Лепроу ініціювали співпрацю з музеєм для поширення знань про Голодомор.

10 січня проведено зустріч з юристом, політологом, молодіжним діячем діаспори у сфері українсько-іспанських культурних та наукових ініціатив, членом президії Української всесвітньої координаційної ради Андрієм Якубівим, на якій учасники обговорили питання співпраці Музею Голодомору з українською діаспорою в Іспанії. Музею було передано ухвалений депутатами парламенту Валенсійської автономії Іспанії документ «Про підвищення обізнаності та засудження великих злочинів XX століття, яким був Голодомор 1932–1933 років».

У листопаді музей приєднався до лекційної програми Організації українських студій Університету Індіани (США).

Музей підтримував комеморативні ініціативи українських спільнот за кордоном, надаючи власні інформаційні матеріали. Зокрема, наша виставка «Нас вбивали, бо ми українці...» стала частиною експозиції Українського національного музею в Чикаго, США, а виставка «Голодомор: нищення ідентичності» експонувалася в Бухаресті та в музеях Польщі у співпраці з Музеєм пам'яті Сибіру та Посольством України в Республіці Польща.

ПРОЄКТИ

Команда Радіо Свобода спільно з Музеем до 90-ї річниці початку тотального винищення в СРСР приватних селянських господарств спеціальний проєкт «Розкуркулення: як сталінський режим нищив українське вільне селянство».

У серії матеріалів йдеться про історії розкуркулених українських сімей.

Протягом 2020 року вийшло 26 статей.

СПЕЦІАЛЬНИЙ ПРОЄКТ «РОЗКУРКУЛЕННЯ:
ЯК СТАЛІНСЬКИЙ РЕЖИМ НИЩИВ УКРАЇНСЬКЕ ВІЛЬНЕ СЕЛЯНСТВО»

 + 33

«Аудіогід для кожного» – це проєкт, завдяки якому аудіоекскурсію та підписи до експонатів було перекладено на 33 мови світу, а згодом записано в студії.

Масштаби проєкту вражають: над аудіогідами працювали 20 організацій та 135 людей. За 1,5 року роботи було записано 170 годин аудіо.

Нині кожен може скористатися аудіогідом у Залі Пам'яті музею.

20 ОРГАНІЗАЦІЙ
135 ЛЮДЕЙ
170 ГОДИН АУДІО

«АУДІОГІД ДЛЯ КОЖНОГО»

ПРОЄКТИ

9 ОБЛАСТЕЙ
120 СВІДКІВ
50 КРАЄЗНАВЦІВ
66 МІСЦЬ
МАСОВОГО
ПОХОВАННЯ

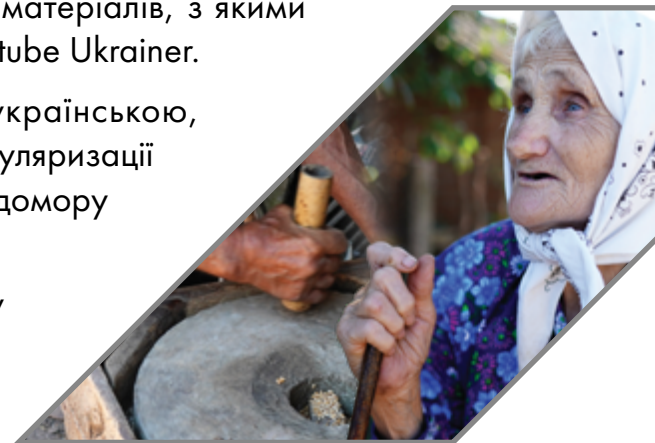
ЕКСПЕДИЦІЯ УКРАЇНОЮ СПІЛЬНО З UKRAİNER «ГОЛОДОМОР: МОЗАІКА ІСТОРІЙ»

Протягом двох місяців команди Музею Голодомору та Ukraïner за підтримки УКФ здійснили експедицію до 9 областей України, впродовж якої записали 120 історій свідків Голодомору, поспілкувалися із 50 краєзнавцями та зафіксували 66 місць масового поховання жертв геноциду.

Створено 12 відео та 10 текстових матеріалів, з якими можна ознайомитися на сайті та Youtube Ukraïner.

Контент доступний не лише українською, а й англійською – це сприятиме популяризації теми за кордоном та визнанню Голодомору актом геноциду в світі.

Під час експедиції свідки Голодомору передали до музею унікальні речі, що розповідають про родинні історії під час геноциду – нині вони зберігаються у фондах музею. Детальніше читайте про це у розділі «Фонди».

ПРОЄКТИ

Команда музею презентувала перший екскурсійно-історичний додаток Track Holodomor History, що розповідає про Київ 1932–1933 років через архівні документи та фотографії, історії очевидців і досі невідомі факти.

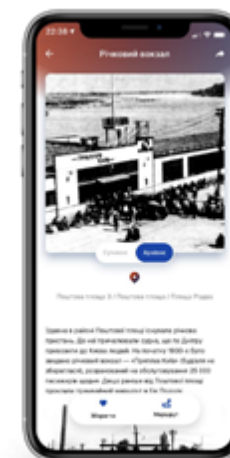
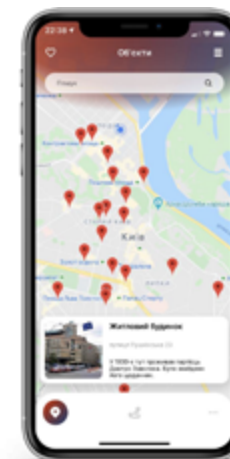
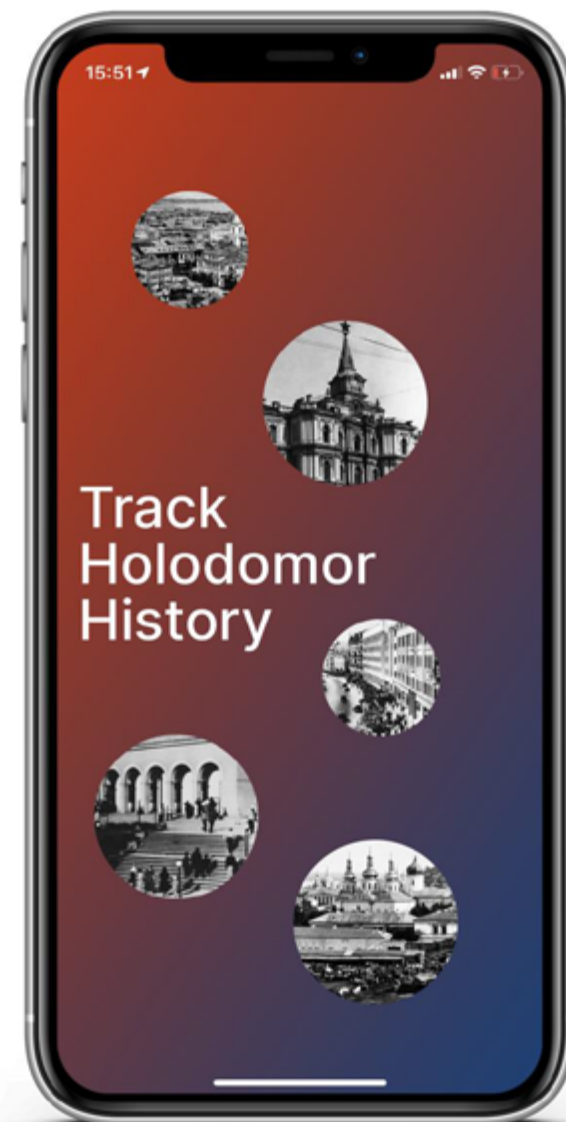
Завдяки додатку можна:

- проглянути локації Києва: будинки, вулиці, парки, споруди – та прочитати їхню історію під час 1930-х років;
- переглянути архівні фото, відео, документи про історію Голодомору;
- ознайомитися зі спогадами про життя в Києві в 1932–1933 роках;
- прокласти власний маршрут по локаціях та пройти ним або скористатися вже створеними маршрутами;
- відкрити для себе «додатковий контент», який стає доступним тільки в межах 400 метрів від локації.

Архівних фото, які допоможуть зрозуміти, як це місце виглядало у 1930-х, у додатку є близько 200.

Також є відео, взяті з тогочасних документальних фільмів та фондів Центрального державного кінофотофоноархіву імені Пшеничного.

Додаток доступний українською і англійською мовами та реалізований за підтримки УКФ.

ІСТОРИЧНО-ЕКСКУРСІЙНИЙ МОБІЛЬНИЙ ДОДАТОК TRACK HOLODOMOR HISTORY

ПРОЄКТИ

У квітні команда музею презентувала сторінку «Свідчення» – єдиний онлайн-ресурс, де будуть зібрані історії очевидців Голодомору 1932–1933 рр. та масових штучних голодів 1921–1923 і 1946–1947 рр.

Онлайн-ресурс містить відео- та аудіосвідчення, фотографії й оцифровані текстові спогади про Голодомор-геноцид і масові штучні голоди. Свідчення упорядковані тематично та за адміністративно-територіальним принципом.

Кожен охочий може передати до музею історію очевидців, після чого ми розмістимо її на ресурсі. Це можливість назавжди оцифрувати важливу історію української нації.

Історія кожної людини – унікальна, та всі вони розповідають правду про найбільші злочини тоталітарного комуністичного режиму.

ОНЛАЙН-РЕСУРС «СВІДЧЕННЯ»

Команди Музею Голодомору та Інституту дослідження Голодомору презентували освітньо-патріотичний проект «Боротьба за свідомість», що забезпечує бібліотеки рідкісними книгами з історії України. Цього року спільними зусиллями було зібрано та надіслано понад 15 тисяч нових історичних та енциклопедичних видань.

Підбірки книг отримали:

- 59 коледжів та професійно-технічних училищ
- 94 вищих навчальних закладів
- 22 обласних універсальних наукових бібліотек
- 125 центральних бібліотечних систем, районних, міських бібліотек, бібліотек загальноосвітніх закладів

ЗАГАЛОМ КНИГИ НАДІЙШЛИ

до **300** установ

Комунальне підприємство
«Центр захисту інформаційного
простору України»

«БОРотьба за свідомість»

ПРОЄКТИ

Щороку ми проводимо зустрічі з очевидцями Голодомору-геноциду 1932–1933 років та масового штучного голоду 1946–1947 років.

Такі зустрічі зазвичай відбуваються відкрито: кожен може особисто поспілкуватися з очевидцями. Однак цього року через пандемію COVID-19 ми адаптували заходи до нових умов: запис свідчень очевидців у Музеї проводився без відвідувачів, а розмова транслиувалася наживо на ФБ-сторінку. Загалом було проведено 2 зустрічі зі свідками – Галиною Яблонською, яка пережила Голодомор на Вінниччині, та Анатолієм Звонським, свідком масового штучного голоду 1946–1947 років в тому ж регіоні.

УСНА ІСТОРІЯ ГОЛОДОМОРУ

ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ

МУЗЕЙ ГОЛОДОМОРУ
ЗАПУСТИВ СОЦІАЛЬНУ
ІНФОРМАЦІЙНУ
КАМΠΑНІЮ
У КИЄВІ ТА ONLINE
ДО 87-х РОКОВИН
ГОЛОДОМОРУ-
ГЕНОЦИДУ.

Візуальне рішення створив
відомий український клуб
ілюстраторів Pictoric.

ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ

Щороку у четверту суботу листопада – День пам'яті жертв Голодомору – десятки тисяч людей в Україні та по всьому світу запалюють свічки у своєму вікні у пам'ять про мільйони знищених українців.

У цей день до громадян із закликом запалити свічки звернувся Президент.

Православна Церква України на чолі з митрополитом Київським і всієї України **Епіфанієм** та Українська Греко-Католицька Церква на чолі з Блаженнішим митрополитом Київським **Святославом** відслужили поминальну панахиду за жертвами Голодомору-геноциду.

Протягом дня десятки людей відвідали територію Музею Голодомору, щоб вшанувати пам'ять убитих голодом та запалити свічки.

НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ
ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ

СКУЛЬПТУРА «ГІРКА ПАМ'ЯТІ ДИТИНСТВА»

У ніч з 21 на 22 серпня було вчинено акт вандалізму щодо скульптури «Гірка пам'ять дитинства» на території Національного музею Голодомору-геноциду.

Ця скульптура – символ пам'яті про 3,5 мільйони дітей, убитих голодом під час геноциду української нації у 1932–1933 роках, а також тих, хто вижив, але не мав дитинства. Дівчинка тримає в руках 5 колосків, що нагадують про злочинну постанову від 7 серпня 1932 року «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів і кооперації та зміцнення суспільної (соціалістичної) власності», названу в народі «Закон про п'ять колосків».

Олеся Стасюк, генеральна директорка Музею Голодомору, зазначила: «Культура нації будується на підвалинах історичної пам'яті. Пам'ять про Голодомор – це частина історії кожного українця, яку ми не маємо права забувати заради сталого майбутнього».

Ця новина обурила українське суспільство та світову спільноту.

Генеральне консульство України у Сан-Франциско, канадійський політик Джеймс Безан, Світовий Конгрес Українців, Президент СКУ Павло Грод, Перший заступник Президента Світового Конгресу Українців Стефан Романів, Комітет Голодомору в США, Президент Американсько-української ділової ради Морган Вільямс та інші громадські діячі опублікували звернення у своїх соціальних мережах щодо пошкодження скульптури.

29 ВЕРЕСНЯ 2020 РОКУ
ОДИН ІЗ ГОЛОВНИХ СИМВОЛІВ КОМПЛЕКСУ
ПОВЕРНУЛИ ДО ЕКСПОЗИЦІЇ
НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ ГОЛОДОМОРУ-ГЕНОЦИДУ.

ІНСТИТУТ ДОСЛІДЖЕННЯ ГОЛОДОМОРУ

Інститут дослідження Голодомору створено в 2018 році. Він є першою державною інституцією, яка займається комплексним дослідженням злочину Голодомору-геноциду. Здійснює системні наукові дослідження передумов, вчинення, пролонгованих наслідків, а також масових штучних голодів 1921–1923 років та 1946–1947 років.

Науково-дослідна тема «Голодомор-геноцид: історико-правові, соціально-демографічні, психологічні, культурні наслідки та комеморативні практики».

Інституті працює 21 провідний фахівець із тематики Голодомору-геноциду, з яких 6 докторів наук. У липні 2020 року Інститут очолила докторка історичних наук С. Маркова (авторка 120 публікацій на тему Голодомору-геноциду).

Науковці здійснили архівну евристику та аналітичне опрацювання документів про Голодомор-геноцид (12 архівів, 205 фондів, 373 описи, 1010 справ, 11 500 аркушів). Уклали 22 картосхеми «Режим "чорних дощок" у районах Чернігівської області».

Створили бібліографічний каталог видань із тематики Голодомору-геноциду

Інститут є

- ініціатором проведення IV Міжнародної науково-практичної конференції «Міждисциплінарні підходи у дослідженні Голодомору-геноциду» (м. Київ, листопад 2020 року);
- співорганізатором Всеукраїнської науково-практичної конференції «Поділля в добу непу 1921–1928 рр.» (м. Хмельницький, 2020 рік);
- співорганізатором міжнародного наукового онлайн-семінару «Голодомор. Проблематика визнання трагедії у світі» (м. Черкаси, 4 грудня 2020 року) та ін.

Науковці Інституту у 2020 році опублікували 28 наукових статей; підготували до друку навчальний посібник для вчителів історії та громадянської освіти «Голодомор 1932–1933 рр. – геноцид української нації»; археографічне видання «"Чорні дошки" України. Чернігівська область»; збірник документів і матеріалів «Голодомор геноцид 1932–1933 рр. у Дніпропетровській області: масштаби, наслідки». Опубліковано книгу «"Голодні, босі і роздіті..." Українські діти в 1932–1933 роках» В. Сергійчука; науково-популярне видання «Йосип Сталін – фельдмаршал Голодомору» В. Марочка.

ІНСТИТУТ ДОСЛІДЖЕННЯ ГОЛОДОМОРУ

За ініціативи Інституту організовано гуртки з вивчення Голодомору-геноциду у Хмельницькій гімназії №1 імені Володимира Красицького та Хмельницькому торговельно-економічному коледжі КНТЕУ.

Науковці Інституту плідно співпрацюють із вищими навчальними закладами України; презентують результати своїх досліджень на вебсайті Інституту та в соцмережах: Twitter, Telgram, Facebook.

Активною є міжнародна співпраця Інституту. Проводяться вебінари із провідними фахівцями з тематики Голодомору-геноциду: професором Квебецького університету в Монреалі Романом Сербиним, науковцями Університету штату Індіана Ukrainian studies Organization at Indiana University, Коледжем Бернардинів (Collège des Bernardins). Продовжується плідна співпраця із Світовим Конгресом Українців та Фундацією Українського Голодомору-геноциду (Чикаго, США).

Розпорядженням Секретаря РНБО О. Данілова відзнаками Ради Національної безпеки та оборони України нагороджено співробітників Інституту дослідження Голодомору:

- директорку Інституту С. Маркову;
- заступницю директорки І. Батиреву;
- провідного наукового співробітника В. Сергійчука;
- провідного наукового співробітника Р. Теслюка;
- провідного наукового співробітника А. Козицького.

Діяльність Інституту дослідження Голодомору спрямована на діалог та плідну науково-дослідну роботу, що сприятиме поглибленню знань суспільства про Голодомор-геноцид, вчинений комуністичним тоталітарним режимом.

ПАМ'ЯТЬ ПРО ГОЛОДОМОР

32 33

МІСЦЯ МАСОВОГО
ПОХОВАННЯ ЖЕРТВ
ГОЛОДОМОРУ-
ГЕНОЦИДУ

У 2020 до системи було додано
71 місце масового поховання жертв
Голодомору-геноциду
1932–1933 років.

ЄДИНИЙ
РЕЄСТР ЖЕРТВ
ГОЛОДОМОРУ

Цьогоріч до Єдиного реєстру було
внесено 1042 нових імені жертв
Голодомору-геноциду.

СВІДЧЕННЯ

1 свідчення про масовий штучний голод
1921–1923 років
464 свідчень про Голодомор-геноцид
1932–1933 років
50 свідчень про масовий штучний голод
1946–1947 років
120 опрацьованих свідчень зі спільної
експедиції Музею Голодомору та Ukraïner
в рамках проєкту «Голодомор: мозаїка
історії» за підтримки УКФ.

ВИСТАВКИ

Цього року Генеральне консульство України в Нью-Йорку передало до Музею картину на тему Голодомору авторства Віктора Цимбала. Полотно «Рік 1933» вперше потрапило до України та експонувалося в Залі Пам'яті разом з ретроспективою творчості митця-емігранта.

Виставка «Рік 1933. Шлях додому» розповідає про художника, який, живучи на 3 континентах та у 5 країнах, завжди залишався українцем, та про важливий живописний твір, якого Україна досі не бачила.

Розпочата 1933 року і вперше представлена в 1936 році, картина «Рік 1933» є, імовірно, першою картиною на тему Голодомору.

Це полотно – обвинувачувальний присуд українця нелюдському сталінському режиму.

У виставку увійшли також фото з родинного архіву Цимбалів, особисті речі митця, його політичні карикатури (найвідоміші — цикл «Лукомор'є») та есеї.

«РІК 1933: ШЛЯХ ДОДОМУ»

ВИСТАВКИ

Після 9 країн експонування, численних нагород та відзнак найвідоміша у світі фотохудожня виставка про Голодомор була вперше представлена в Україні в Музеї Голодомору.

Виставка «Марія» мисткині Лесі Марущак є мобільним меморіальним простором, що увіковічнює пам'ять жертв Голодомору 1932–1933 років та внеском у діалог про соціальну справедливість і права людини. У центрі виставки – образ дівчини Марії, яка, всупереч рішенню диктатора Сталіна, вижила, на відміну від мільйонів жертв совецького геноциду в Україні. Виставка являє собою вигаданий альбом життя цієї дівчинки.

Авторка – Леся Марущак, канадійка українського походження. Її творчість опирається на історичні дослідження пам'яті й ідентичності і за допомогою чуттєвості та візуальності пробуджує глибинні емоційні відчуття.

«МАРІЯ»

ОСВІТА

Відтепер до музею можна потрапити з будь-якого куточка світу! Музей запустив відеоекскурсію для школярів та дорослих. Перша її частина – відеоролик-подорож музеєм Голодомору, друга – онлайн-спілкування з гідом на платформі Zoom. Такий формат дає змогу зануритися в атмосферу музею, дізнатися про історію Голодомору, переглянути уривки відеохронік, почути свідчення очевидців та побачити унікальні предмети, яких немає в основній експозиції музею.

ВІДЕОЕКСКУРСІЯ

**ВІДЕОЕКСКУРСІЯ
ДОСТУПНА УКРАЇНСЬКОЮ
ТА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВАМИ**

Команда Музею Голодомору вперше взяла участь в одному із найбільших освітніх фестивалів «Неосвітній Арсенал», де представила нову гру для дітей та підлітків «Схованка», яка залучає різні типи відчуттів — зір, слух, нюх та дотик. Наші лектори провели аж 217 ігор для 478 учасників.

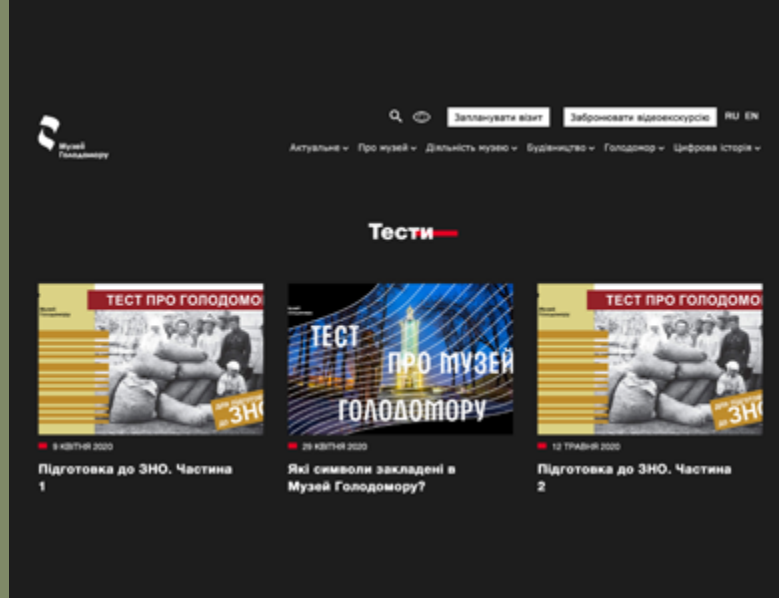
Розроблену для фестивалю «Неосвітній Арсенал» гру ми адаптували до Зали пам'яті музею. Головна героїня, 12-річна Катруся, намагається уникнути небезпеки, знайти їжу та вижити під час Голодомору. Учасники допомагають їй, виконуючи запропоновані завдання, а в процесі дізнаються про передумови та перебіг Голодомору.

«СХОВАНКА»

«НЕОСВІТНІЙ АРСЕНАЛ»

ОСВІТА

ТЕСТИ

На карантині ми запустили інтерактивні онлайн-тести, аби всі охочі змогли перевірити свої знання про Голодомор і символіку, а школярі – ще й підготуватися до ЗНО. До чого призвела Постанова РНК УСРР про занесення на «чорну дошку» колгоспів за «злісне саботування хлібозаготівель»? Яким було культурне життя України в 1930-ті роки? Що стало передумовами Голодомору? – відповіді на всі ці питання можна дізнатися, пройшовши тести.

Музей продовжує співпрацю з освітянами. На зустрічах із заступниками директорів та вчителями історії наші лектори розповідали, як правильно і нетравматично пояснювати тему Голодомору дітям, а також презентували освітні заняття, заходи, проекти музею.

СПІВПРАЦЯ З ОСВІТЯНАМИ УКРАЇНИ

ОСВІТНІЙ ТРЕНІНГ «У ПОШУКАХ ПРАВА»

До Міжнародного дня прав людини музей запустив онлайн- та офлайн-тренінг «У пошуках права», де можна отримати відповіді на запитання про права і свободи, а також дізнатися про порушення прав українців під час злочину геноциду, вчиненого комуністичним режимом.

ДО СТУП НІСТЬ

ОДНИМ ІЗ ГЛОБАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ МУЗЕЮ В 2020 РОЦІ СТАЛО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ

Під час цього проєкту, втіленого за підтримки УКФ, наш сайт було адаптовано відповідно до міжнародних стандартів вебдоступності.

Тепер користувачі за бажання можуть змінювати кольорову гаму сайту та розмір шрифтів, що полегшить доступ до контенту для людей із порушеннями зору. Для незрячих відвідувачів сайту до зображень додано альтернативний текст та описи історичних фотографій, а всі сторінки та посилання сайту стали доступними для скрінрідерів (програм зчитування з екрану). Полегшено навігацію сайтом для людей, що мають ураження опорно-рухового апарату, – потрібну сторінку можна знайти за допомогою клавіатури без використання мишки. Для людей з ментальними порушеннями створюються паралельні сторінки, написані спрощеною мовою.

«ДОСТУПНИЙ САЙТ — ДОСТУПНИЙ МУЗЕЙ»

«ДОТИК НА ПАМ'ЯТЬ»

Протягом 4 місяців проєкту «Дотик на пам'ять» команда музею навчалася працювати з відвідувачами з порушеннями зору та адаптовувала культурні продукти разом з фахівцями у сфері інклюзії та доступності.

Ми адаптували нашу оглядову екскурсію та заняття «Погляд в історію крізь фото» для незрячих. Їх протестували і дорослі, і діти. Також ми створили тактильні макети архівних світлин Александра Вінербергера і території музею.

Відтепер вперше в Україні незрячі та слабоворі можуть «побачити» унікальні фото, зроблені у 1932–33 роках, прослухати свідчення очевидців Голодомору, ознайомитися з архівними документами.

Проєкт реалізовано з підтримки УКФ.

ДО СТУП НІСТЬ

Цьогоріч наша оглядова екскурсія стала доступною для кожного. Музей можна відвідати онлайн, не виходячи з дому. Аудіоекскурсія адаптована для людей із порушеннями зору, а екскурсія жестовою мовою – для тих, хто має порушення слуху і мовлення.

АУДІОЕКСКУРСІЯ

29 вересня у рамках проекту «Доступний сайт – доступний музей» ми провели онлайн-семінар «Доступність культурних просторів». Його учасники (представники музеїв, бібліотек, мистецьких центрів, громадських організацій) розповіли про власний досвід впровадження інклюзивних практик.

СЕМІНАР ПРО ДОСТУПНІСТЬ

ФОНДИ

Під час експедицій спільно з Ukraïner музейники поповнили фондові колекції 15 унікальними знахідками, серед яких:

- срібна ложечка, яку не виміняли на їжу в роки Голодомору;
- хустка – єдина річ, яку розкуркулена родина змогла врятувати під час примусового виселення;
- вишита у 1920-х весільна сорочка, яку не виміняли на їжу, бо вона була пам'яттю про матір;

**ЦЬОГОРІЧ
ФОНДИ МУЗЕЮ
ЗБІЛЬШИЛИСЯ
НА ПОНАД
200
ОДИНИЦЬ**

ЗІБРАНЕ В ЕКСПЕДИЦІЯХ

ЩОДЕННИК
СВІДКА
ГОЛОДОМОРУ

У 1960-х роках вчитель із Боярки на Київщині Лаврін Нечипоренко у простому шкільному зошиті записав свої спогади про пережитий Голодомор-геноцид на рідній Житомирщині. Разом з колегою Іваном Коваленком він вирішив поширити цей щоденник самвидавом. Певний час зошит зі спогадами зберігався в Івана Коваленка, який мав завершити його редагування і набрати його на друкарській машинці.

Із 1961 року КГБ розпочало стеження за Іваном Коваленком, а у 1972-му його арештували «за виготовлення і поширення антирадянських матеріалів». Усі рукописи з його будинку були конфісковані. Щоденник дивом зберігся в архіві КГБ.

У 1996 році всі рукописи СБУ повернула Івану Коваленку, а разом із ними – зошит зі спогадами Лавріна Нечипоренка. Щоденник свідка Голодомору зберігався в родині Івана Коваленка, а 23 листопада 2020 року був переданий до фондів Національного музею Голодомору-геноциду.

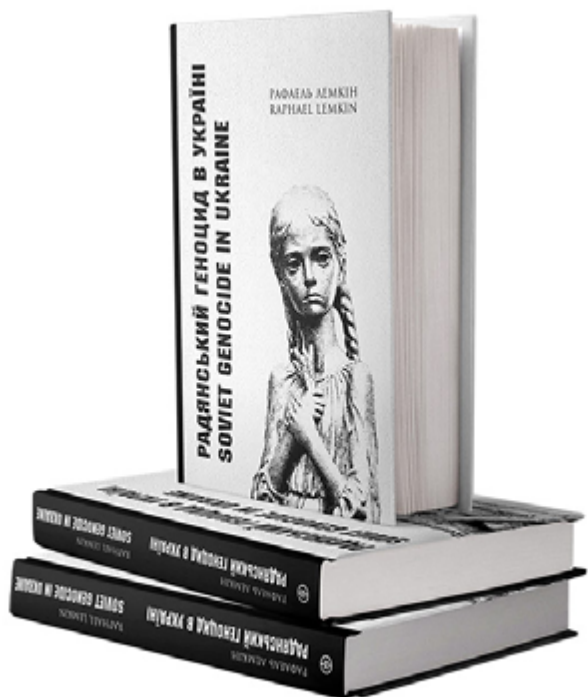
Українська вільна академія наук у США передала у дар Музеєві картину «Рік 1933». Цю картину український художник Віктор Цимбал завершив 1936 року на еміграції в Аргентині. Імовірно, це перше в світі живописне полотно про Голодомор.

КАРТИНА «РІК 1933»

ДРУКОВАНІ ВИДАННЯ

Одним із важливих напрямів роботи Національного музею Голодомору-геноциду є видавнича діяльність. Створюючи якісну літературу про Голодомор, організаторів та виконавців злочину, передумови та наслідки, соціальні та політичні контексти, ми розповідаємо правду про геноцид українців.

Цього року ми видали 5 книг, серед яких брошура «Нас вбивали, бо ми українці» німецькою мовою та книга «Рафаель Лемкін. Радянський геноцид в Україні», що містить текст виступу Рафаеля Лемкіна в Нью-Йорку про геноцид української нації 33 мовами.

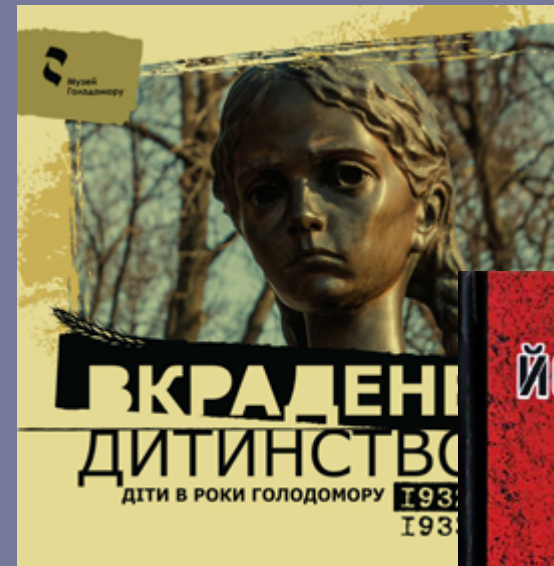
В. Марочко
«Йосип Сталін – фельдмаршал Голодомору»

Рафаель Лемкін.
«Радянський геноцид в Україні».
Стаття 33 мовами

«Проблема екзистенційного вибору
в роки Голодомору-геноциду»
(збірник матеріалів конференції)

Брошура «Вкрадене дитинство»

Брошура «Нас вбивали, бо ми українці»
німецькою мовою

ВО ЛОН ТЕРСТВО

150
ВОЛОНТЕРІВ

У 2019 році ми створили можливість волонтерити у музеї.

Протягом цього часу до нас приєдналося
150 волонтерів, було оцифровано близько
500 свідчень та створено ресурс «Свідчення».

Висловлюємо щиру подяку Українській волонтерській
службі та Українській академії лідерства
за інформаційну та волонтерську підтримку
у реалізації цього масштабного проєкту, а також
кожному, хто приєднався особисто, розповів друзям
і колегам та підтримував музей.

500
СВІДЧЕНЬ

СПІВ ПРАЦЯ

Halas & Batchelor

До Міжнародного дня музеїв команда Музею Голодомору підготувала серію публікацій про нерівність та злочинність тоталітарного режиму в СРСР, а також створила стікери для Telegram, головними героями яких є персонажі «Колгоспу тварин» Джорджа Орвелла – сатиричного твору про СРСР з легендарною фразою «Усі тварини рівні, але деякі рівніші».

У співпраці із однією з найвідоміших британських компаній мультфільмів XX століття Halas&Batchelor було створено анімовані стікери із цитатами Орвелла.

До Дня пам'яті жертв Голодомору Музей Голодомору став інформаційним партнером проекту UNCOUNTED – онлайн-ресторану зі стравами з продуктів, якими українці харчувалися під час Голодомору 1932–1933 років.

Для створення цієї ініціативи академія використала відео, створені командою Музею у співпраці з Ukraïner для проекту «Голодомор: мозаїка історії» за підтримки УКФ.

Водночас студенти УАЛ із багатьох осередків присвячують своє волонтерство саме для допомоги Музею Голодомору, оцифровуючи свідчення для онлайн-сторінки «Свідчення».

Національний музей Голодомору-геноциду приєднався до міжнародної платформи для обміну досвідом зі спільнотою історично-культурних інституцій, анонсування подій та співпраці. «Digital History Network» – це платформа для організацій, проєктів та ініціатив, які використовують цифрові медіа для аналізу історичних подій, а також дослідження, візуалізації і презентації даних, пов'язаних із минулим. На сайті представлені організації, що застосовують інноваційні ІТ-рішення в освітній та дослідницькій роботі для популяризації культури пам'яті.

СПІВ ПРАЦЯ

**Черкаська
обласна
державна
адміністрація**

В рамках освітньо-патріотичного проєкту Національного музею Голодомору-геноциду «Боротьба за свідомість» та Меморандуму про співпрацю між Національним музеєм Голодомору-геноциду та Черкаською ОДА було передано комплекти книг до 20 бібліотек області.

27 листопада у Черкасах відбувся круглий стіл «Черкащина: шлях до правди про Голодомор-геноцид», в рамках якого було обговорено необхідність створення окремого тематичного музею Голодомору на Черкащині для відновлення колективної пам'яті та історичної правди про Голодомор-геноцид.

Генеральна директорка Музею Голодомору Олеся Стасюк наголосила на можливості співпраці із закладами культури та освіти Черкаської області: музей передав банерну виставку «Нас вбивали, бо ми українці» до краєзнавчого музею Черкас.

**Міністерство
внутрішніх справ
України**

26 листопада Національний музей Голодомору-геноциду підписав меморандум про співпрацю із Міністерством внутрішніх справ. Міністр Арсен Аваков передав до музею дві кримінальні справи про геноцид українців. Поступово до архіву Музею передадуть всі оригінали справ. Така співпраця – це можливість розповісти про злочин проти українського народу, назвати імена катів та реабілітувати несправедливо засуджених.

**Музей
спротиву Голодомору**

Національний музей Голодомору-геноциду надає інформацію про причини, перебіг та наслідки Голодомору, архівні матеріали для створення експозиції Музею спротиву Голодомору.

Також експерти Музею Голодомору консультують творців нового музею, допомагають із пошуком експертів, свідків, краєзнавців, підбором фотографій та документів для розробки виставкових, інформаційних та освітніх заходів.

У 2020 році Музей спротиву Голодомору спільно з Національним музеєм Голодомору-геноциду та Інститутом дослідження Голодомору презентували виставку «Геть радянську владу!».

ПАРТНЕРИ

Ukrainer

siteGist
web agency

TEATR
VERITAS

Mavka

PIC
TO
RIC

УКРАЇНСЬКИЙ ІНТЕРЕС

БУДЬМО НА ЗВ'ЯЗКУ – СТЕЖТЕ ЗА НАМИ
У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ТА ПІДПИСУЙТЕСЯ
НА РОЗСИЛКУ МУЗЕЮ:

Національний музей
Голодомору-геноциду

@holodomormuseum

@holodomormuseum

The Holodomor Museum \
Музей Голодомору

@holodomormuseum

HOLODOMOR
MUSEUM.
ORG.UA